

Et givende, godt og varmt hjerte: Knud taler med de uhelbredeligt syge

Knud Dejgaard har i fire år været en del af Palliativt Frivilligt Netværk, og han tager med glæde et par år mere. Han holder især af den usminkede ærlighed hos personer, der er uhelbredeligt syge.

Svendborg: Døden er den gæst, der kommer til os alle - før eller siden. Nogle mennesker ved med sikkerhed, at tidspunktet er nært forestående. Det er de uhelbredeligt syge, for hvem der kun er smertestillende behandling tilbage (terminale patienter).

Men selvom de har brug for professionelle hænder, er der også de menneskelige behov. Og det er her, Knud Dejgaard, Svendborg, kommer ind i billedet.

Han er en af cirka 50 frivillige tilknyttet Palliativt Frivilligt Netværk, som har det som sin fremmeste opgave at tale med og ikke mindst lytte til den uhelbredeligt syge, i denne periode er der tale om en mand med kræft, men også at aflaste de pårørende.

- Jeg er som regel på besøg en gang om ugen i to til tre timer - det afhænger af, hvor meget overskud han har, men det foregår helt på den enkeltes præmisser. Det kan være, at de har brug for en at snakke med om sygdommen - eller måske netop ikke sygdommen, andre vil ud og gå en tur i den friske luft, mens nogle gerne vil køre en tur, og så gør vi det, fortæller Knud Dejgaard.

Han understreger, at de frivillige ikke skal erstatte den professionelle hjælp eller på andre måder deltage i plejen af den syge.

- Vi skal udelukkende være der som et menneske, der møder et andet menneske, siger han.

Psykisk stærk

Knud Dejgaard, som er 74 år og pensioneret ingeniør, har i det meste af sit voksenliv haft et givende og godt hjerte. Han var således i 1990'erne som frivillig i Bosnien efter Balkankrigen, hvor han hjalp først og fremmest fædrelose børn med krigstraumer, og han var i en årrække frivillig i Kræftens Bekæmpelses lokalafdeling i Svendborg, hvor han var med til at etablere selvhjælpsgrupper for efterladte.

- Jeg ved ikke helt, hvor jeg har det hjælpende og støttende gen fra, men måske hænger det sammen med, at min mormor døde i barselssengen, og at jeg gennem min opvækst oplevede, hvor meget det påvirkede min mor, som ikke selv kunne tale med mange om sin sorg, fortæller Knud Dejgaard.

Han har i nu fire år været frivillig i det palliative netværk, og det hele startede da en god bekendt prikkede ham på ryggen og fortalte om det ikke var noget for ham at blive en slags besøgsven for terminale personer.

- Hvorfor ikke? Jeg har tiden og overskuddet til det, og da jeg er psykisk stærk og godt kan klare at både håndtere og lytte til andres smerte og tanker om den forestående død, så sagde jeg ja.

- Og det har jeg ikke fortrudt. Man - og jeg - lærer altid meget i samtaler med andre, og der kommer bare en særlig ærlighed frem hos personer, der ved, at de skal dø, for hvad har de at miste? Denne usminkede oprigtighed sætter jeg stor pris på - den er faktisk ret livsbekræftende, og jeg hører altså mange spændende livshistorier, når jeg er på besøg.

- For husk på, tilføj han, at vi som frivillige fokuserer på livet nu og her. Dem, vi besøger, har netop brug for at blive set som hele mennesker og ikke mennesker med en sygdom.

- At kunne hjælpe og støtte en person, der er alvorligt syg, er en smuk og givende gestus. Og jeg finder det frygtelig ærgerligt, at der er syge personer, der ikke får en besøgsven, fordi vi ikke er nok frivillige, siger Knud Dejgaard, som derfor opfordrer andre til at melde sig som frivillig.

Stort og stigende behov

Palliativt Frivilligt Netværk blev stiftet i 2013 af Rotaryklubberne på Fyn og har siden 2014 hjulpet et utal af familier. Ifølge foreningen er behovet for hjælp til at tilbringe den sidste tid i hjemmet både stort og stigende.

I 2013 viste en undersøgelse fra Videncenter for Rehabilitering og Palliation, at 55 procent af danskerne ønsker sig at dø i eget hjem. Blandt danske kræftpatienter er dette tal helt oppe på 70-80 procent.

De frivillige kan i livets sidste stunder være en vigtig faktor, og Knud Dejgaard vil derfor gerne være med til at få udbredt foreningens arbejde. Han opfordrer især mænd til at melde sig til netværket, da mænd er langt i undertal i kredsen af frivillige.

De frivillige, som er underlagt tavshedspligt, skal dog være både mentalt, psykisk og fysisk rustet til opgaven.

- De skal selvfølgelig have forholdt sig til deres egen død og ikke være bange for at tale om de svære ting. Og så kan det ikke nytte, at de gør det her, fordi de selv har brug for nogen at snakke med om deres egne problemer. Det skal være familien og den syge, der sætter dagsordenen, forklarer Knud Dejgaard.